

Нове књиге

РУДАРЕЊЕ ДУШЕ – МИЛАН Б ПОПОВИЋ

Издавање и производња - Београд : М. Поповић, 2023

ПОЕЗИЈА ЈЕ РУДАРСКИ ПОСАО

Као што Милан Б. Поповић у књизи *Рударење душе* у уводној и носећој песми *Поезија је рударски посао* каже, он – *изврне целу своју утробу на А4 папир* и онда пред нас изнесе најтананије али и најдубље треперење своје осетљиве песничке лире док:

*Осетиш бол истегнутих тетива
Грч десне руке од прекуцавања стихова
Осетиш бол лумбалних пршљенова кичме
Приметиш колико су ти замашћени крвни судови..*

Милан живи поезију и за њу, пуним плућима са неограниченом вером у њену моћ. Свој живот је претворио у стихове. Верује у њихову моћ, моћ писане речи, моћ поезије када се пише искрено и из срца.

Књига је подељена у два циклуса и садржи тридесет песама уједначеног самоисповедног тематско-мотивског садржаја.

Песник уме и да буде бескрајно храбар и снажно подигне свој глас у сусрету са неправдама и злом којима смо сви окружени.

Свој емоционални пртљаг носи са собом и бори се са аждахама и силама зла. Та синергија осећајног и бунтовног

чини највећу вредност његове поезије. Своја емоционална искуства, кроз вечиту борбу осећајности и разума, претвара у стихове којима нас позива да заједно, брутално и оштро, подигнемо глас и у лице кажемо *не* лажном моралу и обезвереном друштву.

*А нагледао сам се рачунџија и лакташа и дркаџија,
Политиканата, снобова и полтрона и квази уметника...
Пун ми је кофџер њих!
Они су моја прошлост!*

Као своје песничко оруђе он употребљава велики број метафора, алегорија, симбола, компарација, апострофа и других стилских фигура, али и рефлексивну мисаоност и сугестивне слике које огољују средину у којој живимо и суровореално приказују, често, лицемеран однос појединаца према свом окружењу.

*...Архангели и ђаволи и јесу једина поуздана датост –
Наших непоузданих постојања!*

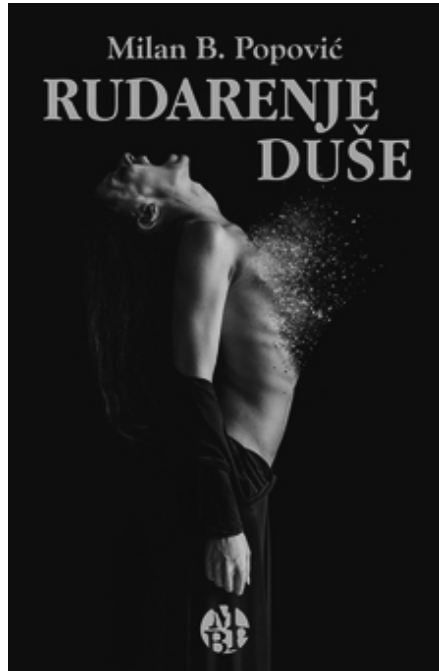
У судару различитих осећања, попут радости и меланхолије настају Миланови стихови, *песме које бунцају и плачу*. Међутим, његова сурова бунтовност сече попут ножа и позива на акцију. Настају песме снажног бунта и отпора. Песник, то нежно и осетљиво биће, гнуша се и презире *морбидно доба су-пермаркет културе 21. века*.

*Асоцијални људи, асоцијалне мреже...
Facebook, Instagram, You Tube, Twiter, etc.
Све је на продају, ускоро ће и ДНК...*

Знаци интерпункције (зарези, црте, тачке...) често се налазе на најнеочекиванијим местима пркосећи увреженим књижевним правилима, али то је све урађено са песниковом намером да нам нагласи своје стихове тамо где он мисли да

треба, али и са жељом да нас увуче у свет своје песничке имажинације, да својим разрешењима и тумачењима његовој поезији дамо нов облик и живот сходно нашој перцепцији исте.

Песник описује суморност времена у којем живимо. То је доба препуно издаја и лажи, али он пева и оде оним искреним пријатељима, људима који су зрно песка у океану, који су му се нашли у најтежим животним тренуцима и који му својим постојањем и пријатељством помажу да преброди личне Сциле и Харибде. Нека сувише лична обраћања пријатељима (Слађани Милошевић, Нинославу Ж, Мирослави Петрић-Дедић, Милану Михајловићу...) као и многим другим у песми *Срећан Вам дан*, знају, као и све друго што је сувише лично, да натерају квалитативну амплитуду стихова да заигра, али то је Милан, онај прави код кога емоције и чисто срце увек превладају. *Пером модре кржаве тинте бележи све*. Често остављен од свих пева:

*Не знају за нашу усамљеност,
Мањак инспирације
За издају најбољег пријатеља, — пријатељице
За наше здравствено стање
Не знају за СМС који чекамо месецима*

*За неузвраћене љубави
Не знају за тајне
Тајну повести,
Тајну исповести, причести, нафоре и црнога вина!*

Брутално и оштро пева о мукотрпности бивствовања, али и стиховања. Он се пење од дна до врха и назад – у једном тренутку је достигао нирвану, а већ у следећем изговара: „*Ја не желим да будем ту!*” (песма *Трептаја хук*). Песник преиспитује смисао свог живота. По Емилу Золи: „*Смисао живота се састоји у бесконачном освајању непознатог, у вечном напору да се сазна више.*”

Фасцинантни су песникова високоузвишена вера, као и родољубље. У *Јеванђеље по Марку* (9:23) пише: „*Све је могуће оном који верује*”. Песник је Господу захвалан за све што је добио на дар, али се и пита ко је, у ствари, он.

Дао си ми симфонију, гудала и виолончела,

Стихове и песме,

Божји, твој дар за компоновање...

... Молим те реци ми сада – ко сам ја.

Јер, ја осим песме и симфоније – не осећам – ништа?

Миланову поезију посебно издваја способност да направи занимљиве и ретке склопове речи: *нестварно стварно* или *Председниче станара душе моје* и друге.

Песник преиспитује себе, али и друге да би стигао до васколике истине. У *Малом Принцу* Антоан де Сент Егзипери је написао: „*Много је теже судити себи самом него другима. Ако успеш себи добро судити, значи да си прави мудрац*”. Милан Б. Поповић успева у томе.

Најуспешније песме у овој књизи су, свакако, *Поезија је рударски посао* и *Стара дама бунца и плаче*, а посебно бих издвојио и *Покров изнад мене*.

Његова поезија је класична, углавном, слободног и распричаног стиха, чврстог ритма и складне мелодије. Светан је утицаја музике на осећања, а то су препознали и многи цењени музичари, међу њима и највећа имена српске и ех-уу сцене, метал, рок, реге и хопхоп усмерења (Слађана Милошевић, Дел Арно бенд, Зоран Маринковић Бјесомар, Алогија, Зелe Липовача и многи други). На његове стихове су компоноване песме и објављена два компилацијска цд албума са преко педесет песама и веома успешно су прихваћени од стране публике и критике. Поред поезије Милан Б. Поповић се успешно бави новинарством, као музички рецензент и један је од највећих познавалаца домаће рок сцене.

Као гост, на крају ове књиге, са три песме, заступљен је Миланов песнички сабрат, Драгиша Аћимовић, лирик специфичне поетике који обећава.

Књигу обогаћују сјајне илустрације Дамира Павића Септика, легенде регионалне *underground* сцене. Насловну страну је урадила Теа Јагодић.

Рударење душе је песников поетски дневник али и манифест сопствених животних ставова и опредељења. Кроз поезију он вида своје дубоке ране. „*Кад доћеш на свет читав свет се осмехује, а ти плачеш. Води свој живот тако да на дан своје смрти читав свет плаче, а ти будеш једини који ће се смејати*” су мудре Конфучијеве речи. Милан је смисао свог живота пронашао у поезији и музици, остављајући иза себе књиге поезије и цд-албуме. Верујем да ће их читаоци сличне поетске перцепције са задовољством прихватити и схватити — *Поезија је рударски посао*.

Васа Радовановић, књижевник

О РУДАРЕЊУ ДУШЕ

На развалинама свога града, урбани поета Милан Б. Поповић, звалачки обједињује стиховима песама, сурову стварност и ништавност са фундаментом живота, а то је, прекопотребна љубав, победа, истрајност у овом суморном времену бешчашћа коме смо сведоци. Миланова поетика је пријемчива сваком ко жели да заплови тим водама, али и исто-времено и мисаона. Ставља нам прст на чело да се запитамо: Ко смо? Куда идемо? Песник балансира на жици, између очаја, немоћи и бола, али с друге стране: победе, љубави и живота. Његов слободан стих нам омогућава да с њим кореспондирамо као с пријатељем. Бритке речи и мисли и саме ће нас довести до запитаности: Где смо то ми?

Дуга форма песама, неубичајних код нас, заправо даје лични печат песника, вешто прожимање рокерских мантри са јасним изведеним стиховима, без риме, или врло мало, слободним стихом, даје пуноћу и боје, емоције које врсни песник попут Милана Б. Поповића зна да укомпоује. После осам песничких књига, ова девета је есенција његовог стваралаштва, круна која ће дуго сјати на песничком небу Србије. Из песама исијава доброта, која краси Милана, што даје особит карактер песми.

Бунтовник с разлогом и то добрим разлогом, заправо је исписао књигу о себи, о нама, као поруку, тестамент по коме ћемо одредити песника Поповића. Сажео је Милан у 38 песама у три циклуса, цео један свет, живот, кога смо савременици. Чак и његова доброта, несебичност, хуманост, уврстила је и једног песника почетника из Сења, Драгишу Аћимовића, који је са три песме, украсио букет цвећа у овој песничкој вази.

Зналачки, промишљено, Милан је, можда и несвесно, сачинио тежак, али леп избор својих песама, кога се не би постидео ни један велики песник. Читајући рукопис збирке песама “Рударење душе”, имао сам осећај да читам савременог Његоша и његов “Горски Вјенац”, али овог пута из 21-ог века. Описао нам је Милан све људске и земаљске муке данашњег човека, појединца, осамљеника у овом трагичном времену, са свим последицама које оно носи. Шта је то подстакло песника Поповића, да одгрне чамотињу садашњице и проспе нам пред очи истину голу и сурову? Да ли је његова перцепција оштрија од наше? Да ли је песник из прошлости као пророк видео шире и даље, те су те околности и нашег Милана учиниле гласником нашега доба? Не знам!? Али сигурно знам да смо добили песничку књигу за понос Миланову, а и наш калеидоскоп, који ће нас вратити на прави пут, увек када погледамо у прелепе корице, рад изузетне уметнице Теа Јагодић, и завиримо у збирку с времена на време.

Трновит је пут песника, а Милан мора да настави тим, нимало лаким путем, ма какве околности биле. Само тако ће Он живети: кроз песму, за песму, са песмом. Милан живи за уметност, али не и од ње. Хтео или не, она му је једина још преостала.

Оштро и бритко попут сечива, Милан реже емоције, огољава своју личност, стварност, исказује своју интиму, бунт и револт. Бунтовник добронамерног срца, попут Буковског, с дозом вулгаризма, али с мером, зачињава речник данашњице, да га боље разумеју и они “други”...

Дотиче се у својим песмама и родољубља у песми “Србија”, љубави, рефлексije која доминира кроз сва три поглавља. Песма “Срећан Вам дан”, је тестаментарна и на неки начин: Захвалница пријатељима, а уједно опроштајна

песма. У јаке песме набијене емоцијом, могу рећи и духовним пражњењем Милана је: “Прво лице множине”, “Светиња и све тиња”, “Мама”, и “Persona non grata”.

Његово верно описивање друштвеног стања у земљи и свету, остаће сведочанство и аманет будућим генерацијама. Историчарима, разноразним истраживачима, као доказни материјал наше несреће. Можда, чак и оправдање будућим генерацијама, за све неучињено.

Хвала Милане што си нам подарио ову тешку, емоцијама набијену збирку песама. Она ће најбоље сведочити о теби и твом мукотрпном трајању, али и о свима нама. Уз сјајне илустрације Дамира Павића Септика, које су визуално, у црно – белој стрип форми, вешто уклопљене и збирци дају пун погодак.

На крају да завршим Милановим стихом из песме “Светиња и све тиња”: “Треба имати у срцу

веру и молитву, макар тетовирану, али личну и проживљену, и веру и светињу!” Овом поруком, Милан нам даје рецепт за наставак живота. Није на одмет то и применити!

Братислав Тодоровић, књижевник

ПЕСМЕ ИЗ ЗБИРКЕ РУДАРЕЊЕ ДУШЕ

ЈЕЦАЈ ВЕКА

Жмурим у поноћ
За радним столом седим,
косом ко ињем одавно седим,
али не бледим,

ужарен сам, немиран импулсиван и чио
свет бих разбио
на ситне комаде!

Шаком подупирем помало уморно чело
Вене на њему пулсирају,
Не бих ли избегао поглед у страну
Отворио дубоку рану,
Која кида, и не пита,
И на јецај тера и рида
Бога милостиво молибдено условљава-
Зашто је судбина клета
Морала да отера човека века
У јазбину малу, дубоку раку?

А човека од пера
У знак питање вечности – а све му је јасно!!!- сатера!
Учетири зида, хладна као стена,
Да устрептало гледа – у огледало века
Доба и суноврат света
И људских обмана и издаја,
И надања,
И културе некултуре супер маркета 21. века
Што појма нема, шта му се спрема,
Иза врата, иза леђа - на углу века!

СРБИЈА

Тешко време у брутално доба
Кад свако свакоме -нож у леђа хладнокрвно – забија!
Да свака се одбије мора
И на њу осмехом избледи свака на челу бора!

Србија се воли као рођени отац Борисав- Бора,
и ђед- Драган,
У њој се остаје и када је сви напуштају
тзв. трбухом за крухом
е, то ми је најјаднија опција,
обилазиће туђине и градове црне!

Србија је бела, топла, и мила
мајка, сунце и јутарња роса у пролеће!
за њу се гине и у војску иде
и синови и кћери животом бране!

Све су заиста лепе
Америке, француске, долари и швајцарски франци,
далеко им кућа,
али не бих им дао ово парче српског и балканског неба
и истинских пријатеља, и кумова
и браћа, и родитеља...

Ни за каква материјална богатства!
Нека робују радећи нон – стоп код страних послодаваца!

ПОЕЗИЈА ЈЕ РУДАРСКИ ПОСаО

Пониреш у најдубље метрое своје душе
Откриваш људима странице тајновитих прашњавих
дневника
Сломљених стакала плакара
Мрачних одаја и просторија
Прошних векова времена, даљина, дубина...
Поезија је рударски посао
Изврнеш целу своју утробу на А4 папир

Таксативно је прекуцаш у computer
И онда муку мучиш да објавиш књигу.
Поезија је рударски посао кад је пишеш искрено
- Срцем
Осетиш бол истегнутих тетива
Грч десне руке од прекуцавања стихова
Осетиш бол лумбалних пршљенова кичме
Приметиш колико су ти замашћени крвни судови
Уплашиш се да не дође до тромба и инфаркта
Колико ти је масна јетра као и АСТ и АЛТ
Вадиш из себе бубрег по..бубрег
Молећи се да нађеш замену за њега и за све-
За пријатеље
За пријатељице
За познанике
За генерацију које нема
Ал ајд да будемо оптимистични
За генерацију која се буди
За ватру у грудима која пламти у сред 46. године
Док још дишеш пуним плућима,
У најбољим годинама,
Без никотина, дувана и вутре, па и пива и ракије љуте
— са изузетком црног вина-
За све чега није било
А тако је недостајати умело
Ја верујем у године пред нама
И нисам суицидан док многи око мене падају као снопље
Ја верујем и у тебе читаоче поезије и волим те јер и ти
си рудар
безкранично и безрезервно
И твоју добру вољу и пажњу и време
И твој макар 1% чистоте и племености
Ја верујем у нас као народ

Ја верујем у Србију,
Ја верујем у православље
Ја верујем у све Божове и све вере и конфесије
овога света и Планете
Ја верујем у Оца Сина и Светога Духа!
Ја верујем у рудару!

О АУТОРУ ЗБИРКЕ

Милан Б. Поповић је српски песник. Критичар дневних новина Блиц (Србија), Дан (Црна Гора) и Фокус (БиХ), колумниста дневних новина Правда (Србија), сарадник магазина Rocks (Србија), Нови магазин, Nocturne, Time out, Контра, Sound metal, Бестселер, ХЗ, Butcherian vibe, Sound & Music, Hard & Heavy, Испред драгстора, Квартал, Књижевни магазин, Књижевне новине, Градина, Прессинг, Наше Новине, Новине београдског читалишта, Урбан Буг, Музички портал НекиРок, књижевни културни магазин из Новог Сада – Нова мисао, и других штампаних и веб редакција.

Објавио је књиге: *Молитва тетовираног срца*, *Време бруталних добронамерника*, *Ока да не испустим дах*, *На кори интегралног хлеба и оловци*, *Песма бунца и плаче*, *Песма бунца и плаче*, *Бољи од свог живота*, *Ја, прво лице множине*,

Живи, ради и ствара у Београду.